

กรณี : เกิดอุบัติเหตุผนังดินพังทลายทับลูกจ้างเสียชีวิต

๑. ข้อมูลสถานประกอบกิจการ/นายจ้าง

๑.๑ ชื่อสถานประกอบกิจการ : บริษัท ก จำกัด

ประกอบกิจการ : รับเหมาก่อสร้าง

ที่ตั้ง : จังหวัดนครสวรรค์

ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อผูกพันบริษัทฯ : นาย A

๑.๒ มีจำนวนลูกจ้างรวม ๑๑ คน เป็นลูกจ้างรายเดือน-รายวัน

ลูกจ้างต่างชาติ มี ไม่มี

๑.๓ กำหนดวันทำงานของลูกจ้าง : ๖ วันต่อสัปดาห์ คือ วันจันทร์ – วันอาทิตย์

มีวันหยุดประจำสัปดาห์ : ๑ วัน หมุนเวียนกันหยุด

๑.๔ สถิติการประสบอันตรายจากการทำงานของลูกจ้าง (กรณีร้ายแรง = ตาย ทุพพลภาพ สูญเสียอวัยวะบางส่วน หยุดงานเกิน ๓ วัน) - ไม่มี

๒. ข้อมูลทั่วไป/รายละเอียดและลำดับเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุ

๒.๑ ข้อมูลทั่วไป

สภาพอาคารหรือสิ่งแวดล้อม/สถานที่เกิดเหตุ : สถานที่เกิดเหตุอยู่ จังหวัดนครสวรรค์ สภาพการทำงานเป็นพื้นที่โล่งแจ้ง

เครื่องจักร เครื่องมือ อุปกรณ์ (จำนวน ชนิด ประเภท กลไกการทำงาน ขั้นตอนการทำงาน ข้อมูลการตรวจสอบบำรุงรักษา ฯลฯ) :

- เครื่องเจาะดิน จำนวน ๑ เครื่อง สำหรับขุดเจาะดินเพื่อร้อยสายไฟ หัวสว่านเจาะดินที่ใช้มีหลายขนาด ทั้งขนาดเล็กและขนาดใหญ่ ลักษณะการทำงานเริ่มจากเปิดหน้าดินขนาดความกว้าง ๑ เมตร ยาว ๑ เมตร ลึก ๕๐ เซนติเมตร เพื่อวางเครื่องเจาะดิน โดยเริ่มจากการใช้หัวสว่านขนาดเล็กเจาะนำไปก่อนให้ได้ความลึกจากพื้นดินประมาณ ๓ เมตร และใช้หัวสว่านขนาดใหญ่ขึ้นเจาะตามไปจนได้ขนาดประมาณ ๕๐ เซนติเมตร

- รถแบ็กโฮ จำนวน ๑ คัน ใช้สำหรับขุดเปิดดิน และในกรณีนี้ถูกนำมาใช้ผูกมัดสลิงกับหัวสว่านเพื่อยกขึ้นมาเปลี่ยนหรือซ่อมแซมด้วย

- อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ได้แก่ ถุงมือผ้า หมวกนิรภัย รองเท้านิรภัย

ระบบ/การจัดการ บริษัท ก จำกัด

- นายจ้างได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับ บริหาร และหัวหน้างาน

- นายจ้างได้จัดให้มีการอบรมด้านความปลอดภัยในการทำงานให้กับลูกจ้างทุกคน

ตามมาตรา ๑๖ พ.ร.บ. ความปลอดภัยฯ พ.ศ.๒๕๕๔

- นายจ้างได้จัดอุปกรณ์คุ้มครองอันตรายส่วนบุคคลให้กับลูกจ้างตามลักษณะงาน

- นายจ้างไม่ได้ทำการแจกคู่มือความปลอดภัยในการทำงานให้กับลูกจ้าง

ขั้นตอนการทำงาน

๑. ขออนุญาตปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร ลงนามโดยผู้เกี่ยวข้อง
๒. ประชุมวางแผน กำหนดหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ปฏิบัติงาน
๓. จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์การทำงาน รวมถึงตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์การทำงาน และอุปกรณ์คุ้มครองอันตรายส่วนบุคคลให้มีสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งาน
๔. ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการทำงานอย่างเคร่งครัด
๕. เจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานต้องควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามขั้นตอนการทำงานที่ถูกต้องและปลอดภัย
๖. เมื่อปฏิบัติงานเสร็จแล้วต้องทำความสะอาดพื้นที่ปฏิบัติงาน ตรวจสอบเครื่องมือ อุปกรณ์การทำงาน และอุปกรณ์คุ้มครองอันตรายส่วนบุคคลให้มีสภาพสมบูรณ์พร้อมใช้งานครั้งต่อไป

๒.๒ รายละเอียด/ลำดับเหตุการณ์ (เรียงลำดับเหตุการณ์)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค สาขา ข ได้ว่าจ้างบริษัท ก จำกัด ดำเนินการก่อสร้างระบบจำหน่ายเคเบิลใต้ดิน (การนำสายไฟลงใต้ดินโดยการร้อยท่อสายไฟ) จังหวัดนครสวรรค์ โดยมีระยะทาง ๑๐๐ เมตร ลึก ๓ เมตร กำหนดระยะเวลาดำเนินการ ๙๐ วัน ตามแผนงานจะเริ่มดำเนินการในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๗ จะทำการสำรวจพื้นที่เพื่อวางแผนการทำงาน วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ จะทำการติดตั้งเครื่องจักรสำหรับขุดเจาะดิน และจะเริ่มการขุดเจาะดินเพื่อร้อยสายไฟในวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๗

วันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๗ เวลาประมาณ ๑๑.๐๐ น. บริษัท ก จำกัด ได้เข้าดำเนินการติดตั้งเครื่องจักรสำหรับขุดเจาะดินร้อยสาย เมื่อพนักงานทำการติดตั้งเครื่องขุดเจาะเสร็จจึงได้ทำการทดสอบโดยการขุดเจาะดิน และระหว่างการทดสอบนั้นก้านสว่านเจาะดินเกิดติดขัดไม่สามารถขุดเจาะต่อไปและไม่สามารถถอนกลับออกมาได้ จึงใช้รถแบ็คโฮ (จอดอยู่บริเวณใกล้ปากหลุม) ขุดเปิดดินเพื่อหา ก้านสว่าน เมื่อขุดดินที่ความลึกประมาณ ๓ เมตร ก็พบกับหัวสว่านที่เกิดปัญหา นาย X ตำแหน่งหัวหน้างาน และเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานระดับ หัวหน้างาน จึงลงไปตรวจสอบผนังดินที่มีความแข็งแรงพอที่จะทำงานต่อไปได้หรือไม่ เมื่อตรวจสอบเสร็จแล้วนาย X หัวหน้างาน เห็นว่าสามารถทำงานต่อไปได้ จึงสั่งให้ลูกน้อง ๒ คน ได้แก่ นาย Y และนาย Z ลงไปในหลุมเพื่อนำลวดสลิงไปคล้องกับหัวสว่านเพื่อจะดึงขึ้นมาทำการซ่อมแซม ช่วงเวลาที่นาย Y ทำการคล้องลวดสลิงอยู่นั้น ได้เกิดเหตุผนังดินพังทลายลงมาทับนาย Y และนาย Z จากนั้นเพื่อนร่วมงานที่อยู่ในบริเวณนั้นก็ลงไปช่วยเหลือลูกจ้างทั้ง ๒ คน โดยสามารถช่วยนาย Z ขึ้นมาได้ (บาดเจ็บเล็กน้อย) ส่วนนาย Y นั้น ไม่สามารถช่วยได้ทัน ขาดอากาศหายใจและเสียชีวิตในที่เกิดเหตุ ซึ่งในการทำงานปกติจะไม่มีการขุดเปิดหน้าดินและลงไปทำงานในหลุมแต่อย่างใด แต่ในวันนั้นเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน สว่านเจาะเกิดขัดข้องจึงต้องทำการขุดเปิดหน้าดินเพื่อค้นหาสว่านที่ขัดข้องขึ้นมาทำการซ่อมแซม

๓. รายละเอียดการประสบนันตรายหรือความสูญเสียหรือหยุดการผลิตจากอุบัติเหตุ

- จำนวนผู้เสียชีวิต ๑ คน
- จำนวนผู้บาดเจ็บ ๑ คน

ภาพถ่ายสภาพพื้นที่การทำงานขณะทำการขุดเจาะ

๔. การวิเคราะห์ปัจจัย/สาเหตุการเกิดอุบัติเหตุ (ที่ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุ เช่น อธิบายลักษณะการกระทำที่ไม่ปลอดภัย สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย หรือสาเหตุอื่นๆ)

๔.๑ ปัจจัยด้านคน/การกระทำที่ไม่ปลอดภัย :

- หัวหน้างานประเมินความเสี่ยงของพื้นที่การทำงานผิดพลาด
- ลูกจ้างไม่ทราบถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นเมื่อต้องลงไปทำงานในหลุมดินที่มีความกว้างไม่เกิน ๓๕ เซนติเมตร และมีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป

๔.๒ ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม/สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย :

- จุดที่ลูกจ้างทำงานเป็นหลุมลึก ๓ เมตร และมีรถแบ็คโฮตั้งอยู่ใกล้ๆกับปากหลุม เพื่อเตรียมยกหัวสว่าน ด้วยน้ำหนักที่มากของรถแบ็คโฮที่กดทับดินอยู่บริเวณปากหลุมทำให้น้ำดินรับน้ำหนักไม่ไหวจึงพังทลายลงมาทับลูกจ้าง

๔.๓ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ :

- นายจ้างไม่ได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัย
- นายจ้างไม่ได้จัดให้มีการป้องกันดินพังทลายโดยติดตั้งเสาเข็มพืด หรือวิธีอื่นตามความเหมาะสม
- นายจ้างไม่ได้จัดให้มีการคำนวณ ออกแบบและกำหนดขั้นตอนการดำเนินการ โดยวิศวกรก่อนลงมือปฏิบัติงาน และไม่ได้ติดตั้งสิ่งป้องกันดินพังทลาย
- นายจ้างไม่ได้จัดให้มีการป้องกันดินพังทลายโดยติดตั้งเสาเข็มพืด (sheet pile) หรือโดยวิธีอื่นตามความเหมาะสมและมั่นคงแข็งแรงในกรณีที่ใช้เครื่องจักรหนักปฏิบัติงานอยู่บริเวณใกล้ปากหลุม บ่อ คู หรือพื้นที่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน
- นายจ้างต้องมีให้ลูกจ้างลงไปทำงานในหลุมที่มีขนาดกว้างน้อยกว่า ๗๕ เซนติเมตร และมีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป

๕. ข้อเสนอแนะหรือมาตรการสำหรับการแก้ไขป้องกัน

ข้อเสนอแนะหรือมาตรการแก้ไขป้องกันที่เหมาะสม (เฉพาะเจาะจงแต่ละกรณี)

- จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน/ขั้นตอนการทำงานที่ปลอดภัยแจกให้กับลูกจ้างทุกคน
- นายจ้างต้องมีให้ลูกจ้างลงไปทำงานในหลุมที่มีขนาดกว้างน้อยกว่า ๗๕ เซนติเมตร และมีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป
- นายจ้างต้องจัดให้มีการป้องกันดินพังทลายโดยติดตั้งเสาเข็มพืด (sheet pile) หรือโดยวิธีอื่นตามความเหมาะสมและมั่นคงแข็งแรงในกรณีที่ใช้เครื่องจักรหนักปฏิบัติงานอยู่บริเวณใกล้ปากหลุมหรือพื้นที่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน
- นายจ้างต้องจัดให้มีผู้ควบคุมงานซึ่งมีประสบการณ์ด้านงานดินและผ่านการอบรมหลักสูตรการช่วยเหลือ และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ประจำปีบริเวณปากหลุม หรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาทำงาน
- นายจ้างต้องจัดให้มีแผนการช่วยเหลือและอุปกรณ์สำหรับช่วยชีวิตในกรณีฉุกเฉินเมื่อมีการทำงานในหลุมที่มีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป

๖. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุ (ระบุ พ.ร.บ. พร้อมมาตราที่เกี่ยวข้อง/กฎกระทรวง พร้อมข้อที่เกี่ยวข้อง)

๖.๑ พระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๔

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานในสภาพการทำงานหรือสภาพแวดล้อมในการทำงานที่อาจทำให้ลูกจ้างได้รับอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย จิตใจ หรือสุขภาพอนามัย ให้นายจ้างแจ้ง ให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นจากการทำงานและแจกคู่มือปฏิบัติงานให้ลูกจ้างทุกคนก่อนที่ ลูกจ้างจะเข้าทำงาน เปลี่ยนงาน หรือเปลี่ยนสถานที่ทำงาน

๖.๒ กฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับงานก่อสร้าง

ข้อ ๒๖ การเจาะหรือขุดรู หลุม บ่อ คู หรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะเดียวกันที่ลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป นายจ้างต้องจัดให้มีการคำนวณ ออกแบบ และกำหนดขั้นตอนการดำเนินการ โดยวิศวกรก่อนลงมือปฏิบัติงาน และต้องปฏิบัติตามแบบและขั้นตอนดังกล่าว รวมทั้งต้องติดตั้งสิ่งป้องกันดินพังทลายไว้ด้วย

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่ใช้ปั้นจั่นหรือเครื่องจักรหนักปฏิบัติงาน หรือมีกองวัสดุหรืออุปกรณ์หนัก อยู่บริเวณใกล้ปากรู หลุม บ่อ คู หรือพื้นที่อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน นายจ้างต้องจัดให้มีการป้องกัน ดินพังทลาย โดยติดตั้งเสาเข็มพืด (sheet pile) หรือโดยวิธีอื่นตามความเหมาะสมและมั่นคงแข็งแรง โดยได้รับความเห็นชอบ เป็นหนังสือจากวิศวกร และให้ปิดประกาศสำเนาหนังสือดังกล่าวไว้ ณ สถานที่ก่อสร้าง

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่ลูกจ้างต้องลงไปทำงานในรู หลุม บ่อ คู หรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน นายจ้าง ต้องจัดให้มีมาตรการและอุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่อาจเกิดขึ้นได้ และต้องแจ้งให้ลูกจ้างทราบถึงอันตรายที่อาจจะ เกิดขึ้นจากการทำงานก่อนเข้าทำงาน หากลูกจ้างต้องลงไปทำงานในสถานที่ตามวรรคหนึ่งที่มีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป นายจ้างต้องจัดให้มี

(๔) ผู้ควบคุมงานซึ่งมีประสบการณ์ด้านงานดินและผ่านการอบรมหลักสูตรการช่วยเหลือ และการปฐมพยาบาลเบื้องต้น ประจำปีบริเวณปากรู หลุม บ่อ คู หรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะเดียวกัน เพื่อให้ความช่วยเหลือตลอดเวลาทำงาน

(๖) สายหรือเชือกช่วยชีวิต และเข็มขัดนิรภัยที่เหมาะสมกับลักษณะงานพร้อมอุปกรณ์ ที่สามารถเกาะเกี่ยวได้เพื่อช่วยเหลือกรณีฉุกเฉิน

ข้อ ๒๙ นายจ้างต้องมีให้ลูกจ้างลงไปทำงานในรู หลุม บ่อ คู หรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะเดียวกันที่มี ขนาดกว้างน้อยกว่า ๗๕ เซนติเมตร และมีความลึกตั้งแต่ ๒ เมตรขึ้นไป

๗. ผู้สอบสวนและรายงานอุบัติเหตุ

ศูนย์ความปลอดภัยในการทำงานเขต ๖

กองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน